

SENIOR Músic

“M’agrada que la gent entenga el que dic”

XAVIER ALIAGA

Miquel Àngel Landete (València, 1971) somriu quan se li planteja que el seu primer disc sota l'Àlies de Senior, *L'experiència gratificant* (Malatesta, 2008), és una petita revolució per a la música en valencià. “Crec que sí”, contesta complagut. Però el tema s'ha d'explicar. Procedent de l'escena indie valenciana, on ha estat ànima i fundador de bandes com Surfer Joe i Landy, el seu univers musical havia estat bàsicament anglòfil. De fet, dissolt Landy el 2005, Landete va començar a compaginar la tasca de guitarrista d'Euro-trash Girl amb el seu projecte en solitari, Senior, amb l'anglès encara com a vehicle de les cançons. Fins que, a la fi d'aquell mateix any, descobreix els mallorquins Antònia Font. “Era el primer grup que cantava en la meua llengua que m'agradava. Després n'he trobat més, com Refree. Va suposar un impacte. De seguida vaig traduir al valencià les cançons que tenia en anglès i el resultat m'agradava a mi i també al meu entorn. I ningú no m'ha preguntat per què he canviat de llengua”, explica.

La migració de Senior al valencià no és única, però sí l'àmbit estilístic d'on parteix: la música americana d'arrels o, si afinem més encara, la relectura alliberada de caspa i connotacions ultraconservadores de la tradició *country* i *folk*. Un gir afavorit per bandes com Wilco o Cracker i songwriters com ara Eels, M. Ward, Eef Barzelay (amb qui Landete té amistat) o el prolífic Will Oldham, per enumerar algunes de les referències esmentades expressament per Senior, referències molt allunyades del conjunt de la producció feta en valencià. “Només fem això els alcoians Arthur Carravan i jo mateix”, ressalta Senior, i aclareix que ara “m'agra-

Miquel Àngel Landete, Senior. / JESÚS CISCAR

da que la gent entenga el que dic. De vegades, quan estem dalt de l'escenari, la banda canta les cançons, i això és un bon senyal”, diu referint-se a El Cor Brutal, els seus músics d'acompanyament. “I així és com es fa el rock, amb els matisos”, afeg.

Senior tracta de restar misteri-

os a l'assumpte de cantar en valencià. “La llengua té la mateixa rellevància que uns altres motius que té la gent per a agrupar-s'hi i cantar cançons, com compartir el gust per un tipus de música determinat”, assenyalava, si bé es mostra satisfet del fet que “a algunes persones que escolten grups com Obrint Pas i La Gossa Sorda els ha agradat també el nostre disc. O agrada perquè és un disc de rock orgànic o perquè cantem en català”. Una percepció que, si es confirmara, proporcionaria a Senior el rèdit impagable de focalitzar l'atenció de públics ben diferents i que al País Valencià només toquen tangencialment en experiències com el festival *Incrustados en el escape*.

Tanmateix, limitar l'abast de *L'experiència gratificant* al canvi de llengua seria un despropòsit, perquè Senior ha gravat un disc de volada, amb un so deliberadament orgànic, enregistrat en directe, a la segona o tercera presa, i de manera totalment analògica en uns vetustos estudis de Montevideo. Hi ha autenticitat, però també una bona gestió de les fonts musicals: el *power-pop* més assequible d'*Himne regeneracionista*, o fins i tot el *dream-pop* de

L'animal, s'hi barregen amb la intensitat i la cruïra hereva de Neil Young de *Ja era hora* o *El cant del consol*, el gran tema que tanca la gravació. Una recerca adobada d'un humor càustic en talls com *Deixeu que les dones s'acosten a mi* o *Ja era hora* (escrites a quatre mans amb Luis González) i *València, eres una puta*, una cançó d'amor-odi inspirada en el *London You're a Lady* que els irlandesos The Pogues dedicaren a la capital britànica. Els textos i la peculiar veu de Landete, de fet, contribueixen a fer singular el disc. “Sóc un guitarrista del muntó i un cantant superlimitat, però molt millor que fa deu anys. I el fet de cantar en valencià m'ha ajudat a millorar. Intente transmetre més que no afinar”, reconeix, i indica com a model el vocalista de The Felice Brothers,

La migració de Senior al valencià no és única, però sí l'àmbit estilístic d'on parteix

“un paio en les gravacions del qual sents com traga saliva, fa gargalls i alena, però té una força brutal”. El títol *L'experiència gratificant* sembla fer al·lusió a l'enriquidor i viatger procés de gestació: després de gravar a l'Uruguai, la banda va passar un quant temps als Estats Units, mesclant i masteritzant el material a Louisville i Nashville, un periple no exempt d'anecdòticari que Landete conta amb goig. Ara arriba l'hora de sotmetre al directe les cançons: el dia 12 de febrer, en format acústic, a la seu de l'SGAE a València. Altea, l'Alcúdia de Carlet i de nou València, al Centre Octubre de Cultura Contemporània, seran les estacions següents.

A LA LLETRA

La contra

ALBERT GARCIA I HERNÁNDEZ

Fins que un estranger no et pregunta què és això del “rosari de l'aurora” o què vol dir “acabar com el rosari de l'aurora”, no prens consciència d'aquesta expressió. Com li ho pots explicar? Sona a rondalla: hi havia uns que es passejaven amb ciris, imatges, resant, i hi arribaven uns altres i els fotien canya.

Bé, potser la Santa Companya gallega té més so de rondalla, una versió celta d'Edgar Allan Poe o de Lovecraft: morts descalços que es passen per la humida terra gallega. El rosari de l'aurora és més avorrit i previsible. Com una estudiantina sense el *Clavelitos*. Però la qüestió és: i què pensava qui deixava el llit escalfadet de l'alba per anar a fotre'ls canya? Qui celebrava més aquest ritu, els beats o els que anaven a “trencar el rosari de l'aurora”? Curiosa militància la de la contra. Reminiscències patètiques del “trágala” borbònic que sempre ens acompanya. En la política es practica amb una alegria sorprenent. Moltes definicions ideològiques o programàtiques duen el prefix *anti-*. Díficil posició: si l'enemic desapareix, desapareixen amb ell. Caldria, doncs, mantenir-lo, no?

Hem patit i patim la intromissió de l'Església catòlica a les nostres vides, siguem creients o no, des de fa segles. Per què legitimar i reforçar aquesta intromissió amb la bestiesa anglosaxona (una de més) dels anuncis al bus? Un certificat d'apostasia, tan lluny està d'un certificat de bateig? Què certifiquen, en definitiva, ambdós? En quin camp real es miren les dues cares del mateix rostre?

Una “parada”, que no manifestació, amb tota aquesta mise en scène, també anglosaxona, a l'estil del Ku Klux Klan, torxes incloses, a Paiporta és *anti* (contra) àrab o és una resposta a una manifestació que decideix no ser *anti* (contra) israeliana sinó solidària amb Palestina? Què fa un poder que s'arrisca a ficar la pota, per si de cas, detenint àrabs amb un “sospitós” sac de farina i permet, però, una demostració feixista? Què fa (o no fa) un delegat de Govern, amb un bon historial sobre aquestes matèries, mirant-s'ho des de la barrera? Què fan por al poder, els “anti” o els que inicien una senda fundadora? Ara tothom està entusiasmat amb Obama, qui ho diria. Què diran quan arribe un president espanyol d'origen àrab?

PS: els catalans ja han contractat l'empresa organitzadora de l'acte de Paiporta com a servei de seguretat de molts dels seus centres culturals. Valencians!! Si les essències que ens furten (o importen) són això, que tinguen bon profit. Encara li passa poc, a la cultura catalana.

Un valencianisme precursor

Santi Vallés recupera en un llibre la història del setmanari ‘Acció Valenciana’

X. A.

Sovint, hom atribueix com a punt de partida del valencianisme i del nacionalisme il·lustrats el terratrèmol que va suposar la publicació el 1962 de *Nosaltres els valencians*, de Joan Fuster. Tanmateix, els fonaments d'aquella presa de consciència cal buscarlos uns quants anys enrere, durant la dècada dels trenta, quan, en plena *dictablanda* del directori militar de Dámaso Berenguer, un grapat de joves vinculats a la universitat amb la inquietud comuna de construir un valencianisme modern, de tall europeu, s'agrupen entorn d'una publicació, *Acció Valenciana*, de curta però intensa existència entre el 1930 i el 1931.

Entre aquells joves hi ha noms tan significatius com Manuel Sanchis Guarner, Francesc Carreres, Antoni Igual o Emili Gómez, els quals trauen a llum un període que, tot i l'escàs recorregut temporal, deixà petja en un ambient polític hostil i en l'apassionant context de la *Tau-*

El periodista i filòleg Santi Vallés. / MÓNICA TORRES

la de *Lletres Valencianes* i els moments previs a les Normes de Castelló del 1932. A grans trets, aquesta és la història que recupera el periodista i filòleg Santi Vallés (l'Alcúdia, 1967) en el volum *Acció Valenciana (1930-1931)*. La consciència desvetlada, editat per l'Acadè-

mia Valenciana de la Llengua (AVL). *Acció Valenciana* no és una publicació que haja passat desapercebuda i Alfons Cucó, Pérez Moragon o el mateix Fuster hi fan al·lusions, però ningú fins ara no havia abordat el repte d'una edició facsimil dedicada monogràficament a la publi-

cació. Vallés ho fa amb academicisme, rigor i exhaustivitat, fregant a voltes un detallisme que no deixa cap fil solt: hi parla del context històric i social, hi analitza l'estructura i el contingut del periòdic, així com les matèries de publicació i de debat, on hi ha un paper preponderant del valencianisme impulsat des de la revista, de tarannà integrador, i les aportacions de caire lingüístic al voltant d'una llengua de codificació inacabada i vacil·lant, les tensions entre unitarisme i particularisme, i la necessitat o no de crear una acadèmia valenciana.

En acabar, l'anàlisi de la revista, fotografia d'una època, serveix de pretext per a oferir una panoràmica suggeridora d'aquell valencianisme iniciàtic anterior a les tensions de la República i l'esclat de la Guerra Civil.